

BOG

BESAT (/BOEGER/BESAT-1)

Af Klaus Rifbjerg (/forfattere/klaus-rifbjerg) (2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A51677978&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (</user/login?destination=/boeger/besat-1>) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1&title=Besat)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/besat-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1&status=Besat+http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1)

[u=http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1&title=Besat](http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1&title=Besat))

[1&status=Besat+http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1&status=Besat+http://litteratursiden.dk/boeger/besat-1))

Ordet 'besat' kan være både et adjektiv og den korte tillægsform af verbet besætte. Når man bruger adjektivet, taler man om en person, der er afsindig, bindegale, vanvittig og vild. Når man bruger verbet, er det i betydningen at annektere et område eller okkupere et land. Besat af Klaus Rifbjerg er fortællinger om begge dele.

TAGS:

BESÆTTELSE (/TAXONOMY/TERM/991)

BESÆTTELSESTIDEN (/TAXONOMY/TERM/993)

DEN 2. VERDENSKRIG (/TAXONOMY/TERM/2105)

ANMELDELSE

09 apr. 15

(/users/torben-wendelboe)

Af Torben Wendelboe (/users/torben-wendelboe)

Skribent

En samling usvigeligt sikre fortællinger om besættelse. Besættelsestidens Danmark. At være besat som menneske. Præget af Rifbjergs eminente hukommelse og sans for den afgørende detalje og af hans formidable sprog

Det gør ondt, at dette blev den sidste bog, der gik i trykken, mens Store Klaus endnu var blandt os. Men det trøster, at bogen viser, at han kunne til det sidste, her er ingen svækkelse, ingen svagheder, ingen slingren, alle de såkaldte fortællinger holder Rifbjergs standard som prosaist i den korte form.

Samlingen har som sagt genrebetegnelse fortællinger, og det er med god mening. Der er nemlig ikke tale om noveller men netop om længere forløb, i flere kapitler, ikke kortromaner men netop fortællinger.

Det er Danmark under den tyske besættelse, der fylder mest. Samlingens første fortælling "Angst" tager udgangspunkt i noget af det, Rifbjerg mestrer som få

andre, skildringen af barnet, af drengen, her om drengens iboende, uudrydelige angst:

"Det underlige er imidlertid, at det, jeg burde være rigtig bange for, ikke gør mig nær så angst som noget, andre ikke kan se, man overhovedet har grund til at være bange for. Jeg var ikke bange, da vi havde fundet ud af, at flyvemaskinerne, der fløj lige hen over hovedet på os, var tyske. Det er naturligvis den skræk, jeg altid slæber rundt på, men hvis jeg skal være ærlig, glemte jeg den næsten, da jeg så de flyvere. Dér fløj de oppe den ene efter den anden (nogle også ved siden af hinanden), men de var ikke skrækkindjagende, snarere tværtimod, jeg havde set billeder af dem alle sammen før og vidste at de var tyske, men vidste ikke, hvad de ville, og hvorfor de fløj netop dér over vores kvarter. Det gjorde de bare (...)":

Sådan får vi i bogens begyndelse ikke blot billedet, det velkendte billede, af de tyske fly, men også streger til et portræt af en dreng og hans oplevelse af det. Det er et meget stærkt anslag. Og Rifbjergs anslag er stærkt hele bogen igennem, uanset om det drejer sig om livet og hverdagen under besættelsen, eller om vi som i fortællingen "Sørensen" følger et par danske HIPO folks flugt gennem Danmark, da det tyske sammenbrud er en realitet, og alle nu blot venter på den endelige besked om, at besættelsen nu er forbi - en formidabel historie i en perfekt balance mellem på den ene side en næsten absurd hvilende rolig logik og på den anden en grumhed og brutalitet i det intensive forløb frem mod slutningen. "Butterfly" er en efterkrigsfortælling med befrielsen som et ekko i portrættet af mellemlideren på sagførerkontoret, ham der går med butterfly - og bogstaveligt talt ender med at eksplodere. Her kan være en mindelse om Rifbjergs sidste roman "Idræt" fra sidste år.

Det hele er sikkert og skarpt fortalt, med de sikre erindringer om besættelsestidens erstatningsvarer, om de surt lugtende brunkul, om rationeringsmærkerne - præcist husket, præcist skildret - og præcist doceret, så de netop giver historisk virkelighed men også kun det.

Der er givet flere posthume Rifbjerg udgivelser i vente, men det er befriende at se, at det sidste, Rifbjerg selv udgav, står mål med det bedste i et af de mest imponerende, mest rigtfaende, mest uundgåelige forfatterskaber i dansk litteratur overhovedet.

Tak for det hele, Rifbjerg!

Originally published by Torben Wendelboe, Litteratursiden.

BOGDETALJER

Andre bøger af Klaus Rifbjerg

